

[https://tourlib.net/statti\\_ukr/matvienko3.htm](https://tourlib.net/statti_ukr/matvienko3.htm) (дата звернення: 26.10.2023).

3. Досвід Хорватії у питаннях охорони довкілля корисний для реформ в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/novyny/dosvid-horvatiyi-u-pytannyah-ohorony-dovkilliya-korysnyy-dlya-reform-v-ukrayini-ostap-semerak> (дата звернення: 26.10.2023).

## **БАЛЬНЕОЛОГІЧНІ РЕСУРСИ ТЯЧІВСЬКОГО РАЙОНУ**

**Ханас У.Я.**, канд. філос. наук, доц.  
**Наський А.Л.**, здобувач вищої освіти  
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,  
м. Ужгород, Україна

Тячівський район, один із шести районів Закарпатської області, що отримав у 2020 році нові територіальні межі відповідно до Постанови Верховної ради України. Багата поліетнічна культура, адже в районі компактно проживають румуни, угорці та представники ще 25 національностей, відображена в традиціях, звичаях та етнічній кухні, дерев'яні церкви, зокрема забудови XV–XVIII ст., археологічні пам'ятки, музеї, природо-заповідні території, гірський рельєф, сприятливий клімат, печери та інші природні ресурси в сукупності з розвинутою інфраструктурою є сприятливими для розвитку туризму й рекреації [1].

Серед туристично-рекреаційних ресурсів вагоме значення мають бальнеологічні ресурси. На території району є геотермальні та 28 джерел мінеральної води [2, с. 158–167], різної за вмістом мікроелементів та ступенем мінералізації. У високогірній частині Тячівщини, це насамперед Мала Уголька, Велика Уголька, Тарасівка, Усть-Чорна, Руська Мокра переважають джерела, що містять метали, а ось високий вміст фтору в мінеральних водах Добрянського, Новоселиці та Солотвина [2, 3]. Проте лікувальні властивості води та економічна доцільність використання більшості джерел є маловивченими. Здебільшого мінеральна вода в Тячівському районі має локальне рекреаційне значення, оскільки використовується місцевими жителями як питна з метою оздоровлення, або ж у гастрономії для приготування солінь, до прикладу міцно розсолена хлоридно-натрієва вода (156,4 г/л [2, с. 163]) у с. Новоселиця. Хоча високий вміст мікроелементів і діапазон мінералізації, а також сприятливі природно-кліматичні умови є привабливим потенціалом

для створення рекреаційних центрів. Така ж ситуація, на сьогодні й з геотермальними водами сіл Велика Уголька та Теремля. Щодо можливості використання родовища с. Теремля, то на сьогодні це тільки інвестиційна пропозиція, в описі до якої зазначено, що дебет свердловин складають відповідно 83 м<sup>3</sup>/добу і 500 м<sup>3</sup>/добу, мінералізація – 131 г/дм<sup>3</sup>, а обсяг родовища – понад 27 тис<sup>3</sup>. Мінеральні води свердловини з високим вмістом солі відносяться до метанового, йодобромного, борного, хлоридного, натрієвого та високотермального розсолу (температура гейзерів – 89<sup>0</sup> С) [4].

Проте варто зазначити, що такі родовища мінеральних вод Тячівщини, як Усть-Чорнянське, Солотвинське та в Руській Мокрій почали використовувалися з лікувальною метою ще кілька століть тому. Власне і сьогодні селище Солотвино один із найвідоміших курортів, завдяки соленим озерам утвореним на місці де колись були соляні промисли. Висока концентрація хлоридних солей в озери Кунігунда зумовлює їх цінність і використовується при лікуванні захворювань дихальної та опорно-рухової системи, алергіях тощо. Через карстові провалля у 2013 р. Солотвино оголосили зоною надзвичайної ситуації державного значення, там затоплено соляні шахти та підземні відділення Української алергологічної лікарні. Можливості відновлення природних ресурсів досліджували науковці транскордонної проектної групи «Ревітал1», результатом їх роботи є експертні висновки щодо відновлення та розвитку рекреаційної зони Солотвина, зокрема й залучення інвестицій. У сезоні 2023 р. рекреантів гостинно приймали понад 50 закладів, з яких понад 20 відкрилися, або ж були реконструйовані впродовж 2019–2022 років. Це оздоровчі комплекси з сучасним обладнанням та інфраструктурою, що надають якісні лікувальні й оздоровчі послуги, якими користуються не тільки закарпатці, але й рекреанти з інших областей України та іноземці.

Унікальні лікувальні властивості має родовище сірководневої мінеральної води чорного кольору (32%) с. Лази, на базі якого у 2021 відкрито оздоровчий комплекс «Чорна Вода». Окрім цього невеликі заклади, що використовують джерела мінеральної води, функціонують в Усть-Чорній – лікувально-оздоровчий комплекс «Ялинка», Буштині лікувально-оздоровчий комплекс «Тиса», Діброві санаторій «Мінерал», Тарасівці профілакторій «Плай», Теремлі санаторій «Теремля» та база відпочинку «Едем», зони відпочинку у с. В. Лази та В. Уголька.

Отже, Тячівський район володіє значними бальнеологічними ресурсами та сучасною інфраструктурою, має значні спроможності для

надання рекреаційних послуг та перспективи розвитку.

### Список використаних джерел

1. Волошин Іван, Ненько Катерина, Щурокова Роксолана. Туристично-рекреаційний потенціал Закарпаття. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Географія*. 2015. №1. С. 124-131. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPUg\\_2015\\_1\\_21](http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPUg_2015_1_21)
2. Білак С.П. Мінеральні води Закарпаття (хімічний склад, генезис, перспективи використання): монографія. Ужгород: Видавництво «ФОП Сабов А.М.», 2018. 182 с.
3. Тячівська районна державна адміністрація. Офіційний веб-сайт. URL: <https://tyachiv-rda.gov.ua/vidomosti.html> (дата звернення: 26.10.23).
4. Тереблянські геотермальні води. URL: <https://tyachiv-rda.gov.ua/ecoinvest/investpros/1835-tereblyansk-geotermaln-vodi.html#> (дата звернення: 27.10.23).

## МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

**Харчевнікова Л.С.**, канд. екон. наук, доц.

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Туризм – це одна з найбільш швидко зростаючих галузей світової економіки, що впливає не лише опосередковано, але і прямо, на розвиток країни загалом. Розвиток туристичної галузі сприяє економічному зростанню, створенню нових робочих місць, регіональному розвитку та підвищенню культурного обміну, що робить її важливим інструментом ефективного та динамічного розвитку для економіки будь-якої країни.

Поряд з цим, варто зазначити, що туристична галузь значно залежить від впливу зовнішніх чинників. Економічне благополуччя та доступність фінансів для подорожей впливають на здатність людей подорожувати. Зростання доходів сприяє збільшенню туристичних витрат. Політична стабільність та відкритість країни для іноземних відвідувачів є важливими для розвитку туризму. Унікальна культурна спадщина та природні красоти здатні приваблювати туристів. Кліматичні умови впливають на сезонність туризму. Розвинена інфраструктура робить подорожі для туристів більш доступними. Інтернет та мобільні додатки сприяють зручності в бронюванні та